

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

**Pedagogicko-psychologická poradna
Praha 6, Arabská 12**

Adresa: Arabská 12, 160 00 Praha 6

Identifikátor pedagogicko-psychologické poradny: **600 032 230**

Termín konání komplexní inspekce: 20., 21. a 22. března 2001

Čj.	132 193/01-10125
Signatura	ka6su215

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Pedagogicko-psychologická poradna Praha 6 je školské zařízení poskytující služby školského poradenství dětem a mladistvým od tří let věku do ukončení středoškolského vzdělání.

Poradna je umístěna relativně v centru rozsáhlého pražského obvodu a je dobře dopravně dostupná. Její spádové území zahrnuje sídliště (Řepy, Dědina, Petřiny) i vilové čtvrtě (Ořechovka, Hanspaulka) a zástavbu Dejvic.

HODNOCENÍ ČINNOSTI PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

Podmínky činnosti

Pedagogicko-psychologická poradna (dále PPP) Prahy 6 užívá jeden z adaptovaných dvoupodlažních pavilonů bývalých jeslí. Funkční přestavbou vzniklo jedenáct pracoven, přednášková místnost a větší místnost pro skupinovou práci. Tři kanceláře v přízemí má pronajaty soukromá firma. Rodičům slouží čekárny na slunných prostorných chodbách. Hojnost pokojových rostlin oživuje poněkud neosobní interiér s převážně holými bílými stěnami. Nábytek a podlahové krytiny jsou laděny v lomených studených tónech. Prostorové podmínky odpovídají počtu klientů a umožňují realizaci kvalitní diagnostické i terapeutické a reedukační činnosti. Také diagnostické pomůcky jsou k dispozici v dostatečném množství.

K 31. prosinci 2000 bylo v poradně zaměstnáno čtrnáct pracovníků v 10,7 přepočtených úvazcích (7,7 ve funkci psychologa, jeden speciální pedagog a dvě sociální pracovníce, které zpracovávají rovněž administrativní agendu).

Všichni odborní pracovníci jsou plně odborně způsobilí. Kromě pregraduálního vzdělání jsou absolventy mnoha postgraduálních kurzů, výcviků a seminářů. Z dlouhodobých aktivit absolvovali například výcviky v rodinné terapii, metodách práce s rodinou, výcvik v klinické hypnóze, komunikativních technikách, kurz sexuální výchovy, využití projektivních technik v poradenské praxi, relaxační metody pro děti, sebezkušenostní výcvik v technikách skupinové psychoterapie, terapie hrou atd. Výcviky byly hrazeny zcela nebo částečně z prostředků poradny, některé si hradili pracovníci sami.

Podmínky činnosti pedagogicko-psychologické poradny jsou velmi dobré.

Diagnostická činnost

Klienti přicházejí do poradny přibližně z 60% na základě žádostí škol, které navštěvují, zbylých 40% tvoří žádosti rodičů. Rodiče své děti k vyšetření přivádějí, což PPP považuje za vyjádření souhlasu s vyšetřením. Úvod práce s dětským klientem tvoří vždy rozhovor s rodiči, kteří jsou seznámeni s pravděpodobným průběhem práce s jejich dítětem a jsou rovněž zdrojem anamnestických dat potřebných pro stanovení diagnózy. Po provedeném vyšetření jsou ústně seznámeni s jeho výsledky a v případě potřeby je jim nabídnuto dlouhodobé vedení.

K diagnostické činnosti je využíváno především standardizovaných diagnostických metod. Tyto jsou administrovány vždy standardně, jsou vyhodnoceny a jejich výsledky jsou využity pro stanovení diagnózy a doporučení. Kromě toho užívají odborní pracovníci také projektivní a semiprojektivní techniky, které jsou korektně administrovány a interpretovány. Speciálně pedagogická diagnostika je prováděna za využití standardizované testové baterie vydané Psychodiagnostikou.

Jednotliví odborní pracovníci rutinně používají osvědčené kombinace diagnostických metod. Interpretace některých administrovaných diagnostických metod není ve spisech klientů založena, v některých poradenských záznamech chybí též dílčí závěry z jednotlivých sezení. V případech, kdy není odesílána zpráva škole nebo rodičům, případně jiným subjektům, není vždy vyšetření korektně uzavřeno alespoň vnitřní zprávou. Orientace v problému daného dítěte se tím poněkud komplikuje.

Anamnestické údaje uvedené v klientských spisech jsou kusé a neumožňují vždy jejich odpovídající využití při stanovení diagnostických závěrů a volbu výchovných postupů vhodných pro konkrétní dítě.

Diagnostická činnost pedagogicko-psychologické poradny je průměrná.

Intervenční činnost

Odborní pracovníci pedagogicko-psychologické poradny jsou absolventy řady velmi kvalitních výcviků, kurzů a seminářů, což školskému zařízení umožňuje realizovat množství intervenčních postupů. Psychologové nabízejí v indikovaných případech individuální vedení, při němž realizují například relaxační a imaginativní techniky, hypnoterapii a další postupy. Psychologové vedou skupinu středoškolských studentů formou arteterapeutických sezení. Žákům mladšího školního věku s problematickým soustředěním je určena skupina zaměřená na cvičení jógy a třetí terapeutickou skupinu tvoří dívky z osmých tříd základních škol.

Dvě psycholožky jsou absolventky výcviků v rodinné terapii, kterou v případě potřeby realizují. Provádí se rovněž videotrénink interakcí.

Děti s vývojovými poruchami učení jsou individuálně integrovány a předávány do péče dyslektických asistentek ve školách, které navštěvují. Pro tyto děti jsou vystavovány doložky ke zprávám z vyšetření, které obsahují náležitosti podle pokynu MŠMT čj. 23 472/92-21 k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení v základních školách. V případech výraznější poruchy nabízí PPP možnost provádění nápravné péče v poradně.

Intervenční činnost je v pedagogicko-psychologické poradně mnohostranná, realizovaná odborně velmi dobře připravenými pracovníky. Je velmi dobrá.

Spolupráce se školami

Činnost PPP se stále více zaměřuje na co největší přiblížení klientům a školám. Odborní pracovníci jsou v úzkém osobním kontaktu jak s výchovnými poradci škol, tak i s dalšími učiteli a rodičovskou veřejností. Každý pracovník PPP má ve své péči několik škol, s nimiž je v pravidelném styku a o jejichž žáky se přednostně stará. Po dohodě navštěvují pracovníci PPP některé školy pravidelně a poskytují zde konzultace učitelům i žákům. Konzultační činnost pracovníků poradny je určena rovněž učitelkám specializovaných tříd a protidrogovým koordinátorům škol. Účastní se rovněž pedagogických rad nebo třídních schůzek. Znalost terénu umožňuje velmi kvalitní intervenční činnost.

Na žádost škol provádí poradna skupinová vyšetření profesní orientace žáků, na něž v případě zájmu mohou navazovat individuální pohovory.

Poradna má akreditaci MŠMT pro realizaci kurzů reedukace vývojových poruch učení. V současné době absolvovalo tyto kurzy přibližně čtyřicet učitelek, které pracují jako dyslektické asistentky ve školách.

Spolupráce pedagogicko-psychologické poradny se školami v obvodu působnosti je velmi úzká, mnohostranná a vstřícná. Je vynikající.

Primární prevence sociálně-patologických jevů

Obvod Prahy 6 má v oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů dlouholeté a významné zkušenosti. Do tohoto systému se zapojuje i PPP. Ředitelka působí jako školní protidrogový koordinátor pro Prahu 6. Poradna organizovala pro výchovné poradce ze škol řadu přednášek a seminářů doplněnými návštěvami výchovných zařízení.

PPP se vyjadřovala k řadě projektů primární prevence realizovaných v obvodu Prahy 6. Její pracovníci se podíleli přímo nebo prostřednictvím spolupracujícího občanského sdružení na realizaci schválených projektů (např. Včasné řešení problémů – nejlepší prevence, letní tábor Balaton, což bylo vyvrcholení činnosti kroužku sociálních dovedností pracujícího v ZŠ apod.).

Za finanční podpory ŠÚ Praha 6 a ObÚ Prahy 6 realizovala poradna v roce 1999 rozsáhlé dotazníkové šetření u žáků 7. a 9. ročníků základních škol "Návykové látky mezi dětmi". Šetřením byla získána řada cenných poznatků nejen o rozsahu zkušeností dětí s návykovými látkami, ale i faktory, které tyto zkušenosti ovlivňují (rodinné zázemí a vazby v rodině, trávení volného času apod.). S výsledky šetření byli seznámeni ředitelé škol, pedagogičtí pracovníci i zástupci státní správy a samosprávy.

Rozpracování nového Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně-patologických jevů u dětí a mládeže (čj. MŠMT 14 514/2000-51), platného od 1. ledna 2001, který výrazně rozšiřuje okruhy prevence, v poradně dosud provedeno nebylo.

Oblast primární prevence je průměrná.

Hodnocení činnosti pedagogicko-psychologické poradny

Pracovníci pedagogicko-psychologické poradny jsou v úzkém styku se školami a pracují na přiblížení poradenských služeb školám a klientům. Na vysoké odborné úrovni poskytují klientům diagnostické i intervenční služby. Činnost PPP je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

PPP má zpracovanou rámcovou koncepci, jejímž cílem je pracovat jako nízkoprahové zařízení pro nejširší veřejnost s těžištěm práce pro věkovou skupinu 3 – 19 let. Chce veřejnosti poskytovat psychologické, psychoterapeutické a osvětové služby.

Pro každý školní rok má poradna plán s následující strukturou:

- Práce s klienty (průběžné činnosti a specifické činnosti),
- Konzultace,
- Administrativa (odborná, ekonomická),
- Vzdělávání (pro PPP, pro ostatní).

Plán je strukturován pro jednotlivé měsíce září – červen, při čemž se činnosti v jednotlivých měsících téměř standardně opakují. Na prázdninové měsíce červenec a srpen nejsou plánovány žádné aktivity. Plán bez výraznějších změn přechází z roku na rok. Jednotlivé aktivity formulované jako průběžné celoroční činnosti nejsou termínovány a není stanovena jmenovitá odpovědnost. Takto postavený plán je spíše formální a není prostředkem řízení.

PPP se prezentuje především pedagogickým pracovníkům ve školách, k nim také směřuje propagaci své činnosti. Výjimku tvoří soukromé školy, které o spolupráci nepožádaly, leč jejich výchovní poradci se na akce PPP dostávají. Pracovníci v pravidelných termínech navštěvují školy a pedagogové mohou s pracovníky PPP konzultovat. Rodiče se o činnosti poradny dovídají především ve škole prostřednictvím výchovních poradců nebo jinými neformálními cestami. Práce poradny kromě standardních vyšetření dětí směřuje především k učitelům. Prioritou jsou kromě diagnostické činnosti konzultace problémů pedagogů vyplývajících z výchovně vzdělávací z práce ve třídách.

PPP má v obvodu dlouholetou tradici a svými výsledky si zajistila příslušný status. Pracovníci s dlouholetými zkušenostmi jsou školami i orgány státní správy a samosprávy přijímáni jako autority a podílejí se na řadě obvodních akcí primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých. Poradna je respektována.

Plánování je na průměrné úrovni.

Organizování

Poradna se řídí rámcovým Organizačním řádem datovaným 1. 1. 1999, který stanovuje poslání a úkoly (specifikuje poslání PPP pro žáky jednotlivých typů škol a pro pedagogy), organizaci a vedoucí funkce. Pro jednotlivé pracovníky jsou zpracovány pracovní náplně. Organizační struktura umožňuje funkční chod zařízení.

Není vydán spisový a skartační řád, což ve svých důsledcích vede k nedostatkům ve vedení administrativy (dokumentům a vyjádřením nejsou přidělována jednacích čísla) a v práci se spisy klientů (problémy s archivací, překódování spisů a jejich vyhledávání). Ukládání aktuálních spisů klientů v době inspekce nezajišťovalo ochranu před jejich možným zneužitím. Tento nedostatek byl operativně odstraněn. U praktikujících studentů není doložitelné poučení o mlčenlivosti o získaných informacích o klientech.

Předávání informací v tomto malém zařízení je operativní a bezprostřední. Pracovní porady jsou pravidelné, dle zápisů jsou řešeny především otázky organizační. Informovanost uvnitř zařízení je velmi dobrá, zpětná vazba je funkční.

Propagace nabídky služeb poradny směřuje především do škol osobním informováním pedagogů. Osvětovou činnost mezi rodiči provádějí pracovníci PPP na žádost škol. V loňském roce vykážali osm přednášek.

Vlastní systém propagace poradny na veřejnosti zpracován není. Pracovníci však hojně publikují a spolupracují s masovými sdělovacími prostředky. Dostatečně nebyl označen vchod do budovy, nebyly zveřejněny informace o provozní době a telefonním spojení na poradnu. V budově nebyly orientační tabule. Poradna spoléhá spíše na neformálně sdělované informace než na cílenou propagaci svých služeb rodičovské veřejnosti.

Organizace je hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Většina pracovníků má dlouholeté zkušenosti z práce v poradně. Při vedení a organizování vychází vedení poradny z předchozí praxe. Ve vedení pracovníků převažují liberální prvky. Pracovníci mají vytvořen dostatečný prostor pro vlastní iniciativu a odborný růst. Podle svého zaměření absolvovali řadu odborných výcviků. Z předložené dokumentace není vždy patrné, za jakých podmínek poradna hradila pracovníkovi dlouhodobý výcvik. Pro zvyšování odbornosti pracovníků odebírá PPP periodika určená pro pracovníky poraden. Odborné publikace pro finanční náročnost kupuje poradna minimálně, avšak pracovníci se o nich průběžně iniciativně navzájem informují.

S kritérii hodnocení byli pracovníci seznámeni ústně, písemně zpracována nejsou. Osobní ohodnocení a případné odměny vycházejí ze systému statistických údajů o výkonech, kontroly kvality výkonů a popř. i ohlasů ze škol. V ohodnocování převažuje morální ocenění.

Nová pracovnice je do problematiky poradenské práce po nástupu do PPP uváděna, uvádějící je ředitelka poradny.

Vedení a motivování pracovníků je na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrolní systém je založen na supervizních sezeních, což je specifická forma hospitací ředitelky, a na následné kontrole výstupů. V této oblasti je kontrolní činnost ředitelky pravidelná. Zjištěné nedostatky jsou operativně řešeny a odstraňovány.

Problémem jsou systémové nedostatky vycházející z podcenění formálních postupů – jako např. absence spisového řádu a nesytemové nakládání se spisovým materiálem, formální celoroční plán neumožňující kontrolu plnění konkrétních úkolů.

Kontrolní činnost je průměrná.

Hodnocení kvality řízení

Řízení pedagogicko-psychologické poradny je průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení, čj. MŠMT 19 014/99-21
- Organizační řád Pedagogicko-psychologické poradny v Praze 6
- Plán činnosti PPP v Praze 6 – školní rok 2000/01, školní rok 1999/00
- Výkaz o pedagogicko psychologické poradně podle stavu k 31. 12. 2000 (Škol V 23-01)
- Koncepce a struktura PPP
- Zápisy z porad
- Osobní spisy zaměstnanců
- Poradenské záznamy klientů
- Projekty na nichž se PPP Prahy 6 podílela
- Rozdělení škol Prahy 6 pracovníkům PPP

ZÁVĚR

Pedagogicko-psychologická poradna pracuje ve velmi dobrých prostorových a materiálních podmínkách. Odborní pracovníci jsou absolventy celé řady výcviků, takže poskytují klientům diagnostické a intervenční služby na velmi dobré odborné úrovni. Rajonizace škol v obvodu působnosti školského zařízení umožňuje velmi kvalitní spolupráci s učiteli i výchovnými poradci. PPP se angažuje rovněž v oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých; zde se zaměřila především na metodické vedení pedagogů.

Vedení poradny vytýčilo jasnou koncepci vývoje školského zařízení, roční plán je však poněkud formálním dokumentem. V oblasti organizování je poradna hodnocena jako průměrná, stejně jako v hodnocení a motivování pracovníků. Kontrolní mechanismy jsou založeny především na systematické supervizní činnosti.

Celkově je pedagogicko.-psychologická poradna průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Wiesnerová
Člen týmu	Mgr. Bedřich Hájek

V Olomouci dne 23. března 2001

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26.4.2001

Razítko

Ředitelka pedagogicko-psychologické poradny	Podpis
PhDr. Kateřina Fidrhelová

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti a kvality řízení pedagogicko-psychologické poradny dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel pedagogicko-psychologické poradny podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát hlavního města Prahy	29.6.2001	010 499/01-4007

Připomínky ředitelky školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.